

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

В.о. ректора

ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В5 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
при вступі на навчання для здобуття ступеня «Бакалавр»

для вступників на основі ОКР «Молодший спеціаліст», ОПС «Фаховий молодший бакалавр», ОС «Молодший бакалавр»

ТЕРНОПІЛЬ-2025

Пояснювальна записка

Програма творчого конкурсу зі спеціальності В5 «Музичне мистецтво» зорієнтована на осіб для зарахування на навчання до ТНПУ ім. В. Гнатюка на основі ОКР «Молодший спеціаліст», ОПС «Фаховий молодший бакалавр», ОС «Молодший бакалавр».

Метою творчого конкурсу з фаху є виявлення рівня виконавської підготовки абітурієнта, музичного мислення, сценічної культури, розвитку творчих здібностей вступників, виявлення їх здатності до подальшого удосконалення професійної майстерності (І етап), рівня сформованості активного фонду спеціальних знань (ІІ етап).

Завдання творчого конкурсу полягають у визначенні:

- рівня виконавської підготовки абітурієнтів, ступеня оволодіння музичними творами різних жанрів, стилів та форм;
- сформованості виконавських навичок абітурієнтів, що передбачає відповідний технічний рівень виконання сольної програми, розкриття художнього змісту творів в результаті глибокого і точного прочитання нотного тексту, створення власної інтерпретації на основі набутого виконавського досвіду;
- рівня сформованості активного фонду спеціальних знань, здатності до оперування необхідним обсягом професійної термінології.

Творчий конкурс відбувається у два етапи: виконання сольної програми (І етап), колоквиум (ІІ етап).

Зміст програми творчого конкурсу

Перший етап творчого конкурсу передбачає виконання сольної програми з фаху (музичний інструмент, вокал, диригування). Загальна тривалість програми до 15 хвилин. Абітурієнт повинен продемонструвати виконання програми (інструментальної, вокальної; програми з диригування на вибір абітурієнта), яка за ступенем складності відповідає програмі музичного (мистецького) коледжу або середньої спеціальної музичної школи, достатній рівень художньо-технічного виконання, сценічної культури, артистичності, емоційності, вміння розкрити художньо-образний зміст творів.

Другий етап – колоквиум (співбесіда) включає перевірку спеціальних знань (володіння професійною термінологією, понятійним апаратом фаху), рівня музичної ерудиції.

Результати творчого конкурсу для абітурієнтів оцінюються за 200-бальною шкалою (від 0 до 200).

Перший етап творчого конкурсу (музичний інструмент)

Виконавська майстерність. Абітурієнт повинен виконати сольну програму:

1. Поліфонічний твір або твір великої форми (І або II і III частини сонати).
2. Твір на вибір контрастний за стилем та жанром.
3. Вокальний твір під власний супровід.

Другий етап творчого конкурсу (музичний інструмент)

Колоквіум: предмет співбесіди – інструментальна творчість композиторів, які складають програму сольного виступу, виконавський аналіз одного з творів програми, вербальне обґрунтування виконавської інтерпретації, знання музичної літератури, методичної літератури, інструментального репертуару (за обраним фахом). Абітурієнт повинен продемонструвати достатній рівень професійних знань, компетентність, володіння спеціальною термінологією.

Перший етап творчого конкурсу (вокал)

Виконавська майстерність. Абітурієнт повинен виконати сольну програму:

1. Твір великої або середньої форми (арія).
2. Вокальний твір малої форми (романс, пісня та ін.)
3. Вокальний твір виконаний а cappella.

Другий етап творчого конкурсу (вокал)

Колоквіум: предмет співбесіди – вокальна творчість композиторів, які складають програму сольного виступу, виконавський аналіз одного з творів програми, вербальне обґрунтування виконавської інтерпретації, елементарні знання з історії та теорії вокального виконавства, методичної літератури, вокального репертуару. Абітурієнт повинен продемонструвати достатній рівень професійних знань, компетентність, володіння спеціальною термінологією.

Перший етап творчого конкурсу (диригування)

Виконавська майстерність. Абітурієнт повинен виконати сольну програму:

1. Хоровий або оркестровий твір із супроводом.
2. Хоровий твір а cappella.
3. Виконання на фортепіано хорової партитури.

Колоквіум: предмет співбесіди – хорова творчість композиторів, які складають програму сольного виступу, виконавський аналіз одного з творів програми, вербальне обґрунтування виконавської інтерпретації, елементарні знання з історії та теорії хорового виконавства, методичної літератури, хорового або оркестрового репертуару. Абітурієнт повинен продемонструвати достатній рівень професійних знань, компетентність, володіння спеціальною термінологією.

Колоквіум

(співбесіда на матеріалі сольної програми)

1. Загальна характеристика музичного стилю творів сольної програми.
2. Характеристика композиторської творчості авторів сольної програми.
3. Вербальна інтерпретація творів сольної програми.
4. Знання методичної літератури з обраного фаху.
5. Знання основ історії музики.

6. Знання інструментального репертуару зарубіжних авторів (згідно обраного фаху).

7. Знання вокального та хорового репертуару українських та зарубіжних композиторів (згідно обраного фаху).

8. Знання педагогічного репертуару (згідно обраного фаху).

9. Знання музичної термінології.

Критерії оцінювання

195 – 200 – високий художній та технічний рівень виконання сольної програми, всебічне розкриття художньо-образного змісту та стильових рис творів, переконлива інтерпретація, високий артистизм та сценічна культура виконавця;

188 – 194 – достатній художній та технічний рівень виконання програми, всебічне розкриття художньо-образного змісту та стилю виконуваних творів, присутній артистизм та сценічна культура виконавця;

180 – 187 – достатній художній та технічний рівень виконання сольної програми, допущення окремих неточностей при трактуванні стилю твору;

170 – 179 – належний художній та технічний рівень виконання сольної програми, допущення окремих неточностей у процесі відтворення характеру твору;

160 – 169 – достатній художній рівень виконання сольної програми, допущення помилок при виконанні штрихів, динаміки;

150 – 159 – розкриття художнього образу творів сольної програми, допущення окремих текстових неточностей;

140 – 149 – достатній художній та технічний рівень виконання сольної програми, допущення незначних текстових помилок;

121 – 139 – текстові помилки у процесі виконання сольної програми (темп, метро-ритм, штрихи, поверхове відтворення художньо-образного змісту творів);

100 – 120 – значні недоліки виконання сольної програми до кінця (не виконання твору у повному обсязі, значні текстові помилки);

0 – 99 – не склав іспит, невиконання сольної програми, виконання окремих фрагментів програми, недостатня сценічна витримка.

Література:

Музичні інструменти

1. Андрейко О. І. Виконавська культура скрипаля: теорія методика формування: монографія. Львів: Атлас, 2013. 297с.

2. Бандурна абетка. Методичний посібник для учнів початкових класів мистецьких навчальних закладів. Упор. та муз. ред. В. Іщенко.-Чернігів: Десна Поліграф, 2014. 112 с.

3. Баштан С., А Омельченко Школа гри на бандурі. К.: Музична Україна, 1984.112 с.

4. Баштан С. А. Омельченко Школа гри на бандурі. К.: Музична Україна, 1989. 134 с.

5. Богданова О. Методика аналізу фольклорних творів. Навчально-методичний посібник. К.: Гроно, 2004. 116с.
6. Брояко Н. Теоретичні аспекти виконавської техніки бандуриста. Івано-Франківськ : Обласна друкарня, 1997. 150 с.
7. Воробкевич Т. Методика викладання гри на фортепіано: Підручник. Львів: Логос, 2000. 244 с.
8. Голос кобзарів. Навчально-наочний посібник для керівників дитячих ансамблів та капел бандуристів. Упоряд. У. Григорчук. Львів, 2006. 40с.
9. Гуральник Н. П., Завалко К. В. Розвиток скрипкової школи Східної Європи ХХ століття: історія, теорія, методика: навч.-метод. посіб. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. 144 с.
10. Давидов М. Українське струнно-щипкове академічне мистецтво: функціонування, проблеми збереження та розвитку. *Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини*: Зб. мта. наук. - прак. конф. - Дрогобич: Коло, 2005. С. 62-73.
11. Дмитрук І. Бандурні переклади в контексті академічного виконавства. *Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини*: збірник матеріалів науково-практичної конференції / Редактори-упорядники А. Душний, С. Карась, Б. Пиц. Дрогобич: Коло, 2005.С. 73-78.
12. Дутчак В. Ансамблевий вид виконавства на бандурі : історія і сучасність. *Любіть Україну*. Івано-Франківськ : Плай, 2003. С.3-12.
13. Дутчак В. Аранжування для бандури. Івано-Франківськ: Плай, 2001. 89 с.
14. Кашкадамова Н. Виконавська інтерпретація у фортеп'янному мистецтві ХХ сторіччя: Підручник. Львів, 2014. 344 с.
15. Кашкадамова Н. Історія фортеп'янного мистецтва ХІХ сторіччя: підручник. Тернопіль: Астон, 2006 с., нот.
16. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах: навч. посібник. Київ.: Освіта України, 2010. 416 с.
17. Кашкадамова Н. Фортеп'янно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів: КІНПАТРІ ЛТД, 2017. 616 с..
18. Курковський Г. Питання фортепіанного виконавства: Збірка статей. К., 1983.
19. Мандзюк Л. Звукові барви бандури, як результат свідомої роботи над технікою. Харків: Глас, 2001. 12 с.
20. Мартинюк В.М., Овчарова С.В., Щітова С.А. Українська пісня у поліфонічних творах для бандури: навчальний посібник. Дніпро: ЛІРА, 2017. 68 с.
21. Проців Л. Педагогічні засади Василя Барвінського. *Василь Барвінський в контексті європейської музичної культури*. Статті та матеріали. Ред.-упор. О. Смоляк. Тернопіль: Астон, 2003. С. 98 – 103.
22. Проців Л. Становлення фахової музичної педагогіки в Галичині. *Наукові записки ТДПУ імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*. Тернопіль, 2001. № 2. С.32 – 37.

23. Самостійна робота бандуриста над гамами. Методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Київ – Харків: Глас, 2004. 24 с.

24. Созанський О. Школа вправності бандуриста: навчальний посібник. Львів: Камула, 2017. 60 с.

25. Степаненко М. Музично-історичні етюди. Київ: Гроно, 2012. 159с.

26. Стеценко В. К. Методика навчання гри на скрипці: ч 1. Київ: Мистецтво, 1960. 151 с.

27. Стеценко В. К. Методика навчання гри на скрипці: ч 2. Київ: Мистецтво, 1964. 155 с.

28. Сточанська М. Бандура і гра в ансамблі: навчальний посібник для підготовки студентів усіх форм навчання та керівників ансамблів бандуристів. Луцьк ВДУ, 1997. 132 с.

29. Ушков В.А. Нариси з історії та методики українського скрипкового виконавства. Національна музична академія України ім. П.І. Чайковського. Київ: КіМ, 2009. 43 с.

30. Хоткевич Г. Підручник гри на бандурі. Харків, 2004. 240 с.

31. Шевченко М. Методика роботи з ансамблем бандуристів. Івано-Франківськ: Плай, 2003. 56 с.

32. Шевченко М. Методично-організаційна робота з гуртком (ансамблем) бандуристів у загальноосвітній школі. Івано-Франківськ: Плай, 2005. 28 с.

Вокал

1. Агейкіна-Старченко Т. В. Професійна компетентність вчителів мистецьких дисциплін: навчально-методичний посібник. За заг. ред. В. І. Ковальчука. Вінниця: «Ніланд – ЛТД», 2010. 160 с.

2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): навчальний посібник. 2-ге вид. LAT & K, 2012. 192 с.

3. Азарова Л. Г. Методичні принципи формування співучого голосу видатного педагога Ф. Ламперті. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)*. №11. Ч. I. 2012. С. 102-109.

4. Бавика Т. В. Практичні рекомендації по формуванню співацького дихання. Луганськ, 2014. 24 с.

5. Бурназова В. В. Виконавська самостійність у системі формування професійної компетентності майбутніх фахівців музичного мистецтва / за ред. А. І. Омельченко. Мелітополь: Видавець ПП Скребейко П. В., 2019. 361 с.

6. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва: підручник. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 1997. 320 с.

7. Колодуб І. С. Теорія вокального мистецтва. Харків, 1996. 187 с.

8. Кушка Я. С. Методика навчання співу: Посібник з основ вокальної майстерності. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.

Диригування

1. Дуда, І. Антків Юрій Богданович. *Тернопільський енциклопедичний словник: Т. 4 А—Я (Додатковий)*. Голова редкол. Г. Яворський. Тернопіль, 2009. С. 17
2. Дудик Р. Комунікативна культура диригента: навч.-метод. посібник для студентів музичних факультетів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2018.
3. Гамкало. Диригентське мистецтво. *Енциклопедія Сучасної України*: електронна версіяю Гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007.
4. Колесса М. Основи техніки диригування. Київ, 1980.
5. Коломієць О.М. Хорознавство: навч. посіб. Київ: Либідь, 2011.
6. Костенко Л. В., Шумська Л. Ю. Методика викладання хорового диригування. 2-ге вид., доповнене та перероблене. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 145 с.
8. Смирнова Т. А. Хорознавство (історія, теорія, методика): навч. посіб. Видання третє, доповнене, Харків: ХНПУ, «Федорко», 2018.
9. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування: навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів: випуск II. Частина 2. Суми: СДПУ імені А. С.Макаренка, 2014.
10. Шумська Л. Ю. Хорове диригування: навч. посіб. 2-ге вид., доповн. та перероб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017.